

For prøvetakning av svaberprøver er følgende utstyr anbefalt

- Svaber fra PHARMAQ Analytiq
- Rent underlag
- Isoporeske/konvolutt med bobleplast
- Anestesibad
- Kjøleelement
- Prøvetakningsskjema og tusj/penn

Generelle anbefalinger

Vi oppfordrer til å registrere alle prøver elektronisk i vår kundeportal iWISE eller i APP før forsendelse. Sørg for å merke forsendelsen med lokalitet, lokalitetsnummer og ordre-nr for å sikre god sporbarhet ved ankomst til vårt laboratorium.

Svaberprøver kan benyttes for realtime RT-PCR-testing av sykdomsagens. Det vanligste er å benytte dette for gjellesvabring. Svabring er en ikke-dødelig prøvetakningsmetode som enkelt kan brukes i langvarige monitoreringsprogram, for å se på både tilstedeværelse og mengde av spesifikke gjellepatogener i populasjoner over tid. Gjellesvabring kan gjennomføres samtidig med andre oppgaver, slik som lusetelling og gjellescoring.

Gjennomføring av svabring kan gjøres på sturende fisk og fersk dødfisk, men for overvåking over tid anbefales det å konsekvent svabre representative individ for populasjonen. Vi anbefaler tilfeldig valgt fisk, fanget med håv e.l.

Det er økt rikisiko for å skade gjellene hvis fisken ikke er tilstrekkelig bedøvd under gjelleavbring. Anestesivannet bør også byttes ut ofte, for å unngå dårlig vannkvalitet. Hver fisk løftes forsiktig ut av anestesibadet og legges på en ren overflate før svabring.

Prøvetakning

1. Legg fisken i anestesibad for tilstrekkelig bedøvelse
2. Overfør deretter fisken til en glatt og ren overflate, med høyre side ned. Grove/ru overflater kan skade fisken
3. Åpne svaberpakken forsiktig, og ta ut svaberen uten at den kommer nær noe, både før og etter svabring
4. Med unntak av fremsiden av første og baksiden av siste gjellebue, svabre forsiktig over hele overflaten av hver gjellebue, inkludert øverst og nederst på gjellene, der amøber ofte kan finnes

5. Uten at svaberen legges ned, skru av den blå korken. Hvis mulig skal heller ikke korken legges ned, men holdes med åpningen pekende nedover
6. Putt svaberen i røret og knekk forsiktig av ved den røde streken
7. Kast resten av svaberpinnen og skru på lokket slik at det ikke lekker
8. Merk tydelig hver svaber med dato, lokalitet, merdnummer og fiskenummer, før svaberene legges i en plastpose
9. Legg prøvene i en isoporeske/konvolutt med bobleplast med kjøleelement samt prøvetakningsskjema.

Prøvene sendes med ekspress over natt til:

PHARMAQ Analytiq AS

Thormøhlensgate 53D

5006 Bergen